

Foaia Diecezană

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului:</p> <p>Pe un an . . . . . 240 Lei Pe jumătate de an . . . . . 120 Lei Pe un pătrar de an . . . . . 80 Lei Un număr . . . . . 5 Lei Pentru străinătate pe un an . . . . . 300 Lei</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <p>Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacției „Foaia Diecezană”, iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrației „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș.</p>	<p>Prețul inserțiunilor:</p> <p>Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei</p>
--	---	--

Nr. 373 Pres. ex 1936.

VASILE,

din îndurarea lui Dumnezeu dreptcredinciosul episcop
al eparhiei Caransebeșului.

*Iubitului Cler și Popor dreptcredincios din această de Dumnezeu
păzită eparhie:*

*Har și milă dela Dumnezeu-Tatăl și dela Domnul nostru Iisus Hristos.
Iar dela smerenia noastră arhierească binecuvântare.*

Iubiți fii sufletești!

„... Carele pentru noi, oamenii și pentru a noastră mântuire S'a pogorit din ceriu și S'a întrupat dela Duhul sfânt și din Maria-Fecioara și S'a făcut om”. (Simbolul-credinții).

Cei ce umblați la biserică și ascultați regulat, în Dumineci și sărbători, Sfânta Liturgie știți, de bunăseama, că așa mărturisește în „Crezul” ei sfânta noastră Biserică dreptmăritoare despre Dumnezeu-Fiul. Și așa ne învață și îndeamnă ea și pe noi să credem și să mărturisim, dacă ținem să fim priviți ca fii credincioși ai ei. Și mai vârtos, dacă dorim să avem parte de roadele mântuirii câștigate nouă de Același Dumnezeu-Fiul și încredințate de El Bisericii Sale, Bisericii noastre dreptmăritoare spre chivernisire și la îndemâna noastră a tuturor.

Dar pentru ca mărturisirea noastră de credință în Dumnezeu-Fiul să poată avea darul de a ne face părtași mântuirii înfăptuite de El, în sufletele noastre trebuie să fie deplin lămurite temeiurile, cari ne îndeamnă să primim cu credință și să mărturisim învățătura Bisericii noastre despre Dumnezeu-Fiul și despre lucrarea de mântuire, săvârșită de El pentru noi.

O astfel de lămurire aș dori eu să vă înlesnesc prin acest cuvânt de praznic al meu către voi, iubiților. Pentru că socot că tocmai aceste zile de dumnezeesc praznic sunt cele mai binevenite prilejuri, pentru noi toți dreptmăritorii creștini, de a pătrunde în taina întâmplărilor din viața Mântuitorului, acărora pomenire se face la atari praznice.

Iar deslegând pe această cale taina împărăteștilor praznice, iată că vom ajunge să ne lămurim și asupra temeiurilor credinții noastre și a mărturisirii convingerii noastre despre Dumnezeu-Fiul, ce o facem prin rostirea „Crezul”-ui.

După cum ați auzit din cuvintele ce V'am pus înainte noi despre Dumnezeu-Fiul mărturisim — între altele — că El „*pentru noi și pentru a noastră mântuire S'a pogorît din cer și S'a întrupat.*” Adecă a luat asupra Sa, ca Fiu al lui Dumnezeu, fără corp, și nemărginit, firea noastră omenească cea mărginită, trupul acesta al nostru, supus atâtor nevoințe și patimi și, mai ales, supus stricăciunii, morții.

Nu Vi se pare minunat și plin de taină, iubiților, ca Fiul lui Dumnezeu, pentru noi, nevrednicii, să iee asupra Sa chipul acesta de lut al corpului nostru? Și nu Vi se suie în suflet întrebări ca acestea: Dar de ce era nevoie de această pogorîre din cer a lui Dumnezeu-Fiul? De ce trebuia El să se micșoreze pe Sine până la chipul nostru de rob? Nu se putea — pentru El, Care este de o ființă cu Dumnezeu-Tatăl și deci, atotputernic, ca și Tatăl — ca mântuirea noastră să o săvârșească pe altă cale, fără această micșorare de Sine?

E firesc, iubiților, să aveți astfel de nedumeriri. Căci tocmai răspunsurile la asemenea întrebări sunt chemate să ne deslege taina întrupării lui Dumnezeu-Fiul. A întrupării Lui minunate și mai presus de fire: dela Duhul sfânt și din Maria Fecioăra. A acestei minunate întâmplări, care ne prilejuește nouă creștinilor, an de an, aceste luminate zile de praznic ale Nașterii Domnului.

Și iată, iubiților, cari sunt răspunsurile ce Biserica noastră dreptmăritoare și dumnezească ei învățătură le dă sufletelor noastre, răscolite acum de sărbători de asemenea întrebări.

În noi oamenii, în starea noastră de osândă, ce ni-am atras prin nașterea noastră dela Adam cel întâiu zidit, trebuie să căutăm răspuns la întrebările acestea. Pentru a ne ridica pe noi din această stare de vinovăție și osândă, moștenită dela strămoșul Adam a trebuit să ia Fiul lui Dumnezeu, prin umila naștere într'o iesle de dobitoace, legăturile de lut ale firii noastre celei neputincioase. Pentruca astfel micșorându-Se și umilindu-Se pe Sine să ne scape de vina îngâmării și neascultării strămoșului. Vină, pentru care fără venirea, prin întrupare, a Fiului eram pentru totdeauna osândiți pierzării.

Înșuși Mântuitorul, Cel născut în iesle, a rostit cuvintele pe cari se întemeează acest răspuns, dat sufletelor noastre de învățătura sfintei noastre Biserici, zicând: „*Că a venit Fiul Omului să caute și să mântuească pe cel pierdut*“¹⁾ Și inspirat de Duhul Cel trimis de acelaș Mântuitor, așa mărturisește și dumnezeescul apostol Pavel: „*Hristos Iisus a venit în lume să mântuească pe cei păcătoși*“²⁾.

Iar „*părintele ortodoxiei*“, adânc cunoscătorul sfintelor Scripturi și priceputul tâlcuitor al lor, neîntrecutul în a alege aurul adevăratei învățături de zgura rătăcirii, sfântul Atanasie cel Mare întărește și el acest adevăr, învățându-ne că: „*Intruparea Cuvântului nu s'ar fi înfăptuit, dacă starea de desnădejde a omenirii nu o prilejuia*“³⁾ Și în același fel glăsuște și sfântul Ioan Gură de Aur, când zice: „*Numai din compătimire a luat Iisus asupra Sa corpul nostru, spre a ne milui pe noi; altă pricină a întrupării nu poate fi*“⁴⁾.

Deci pentru a ne scăpa de osândă, pentru a ne mântui de păcate, pentru a ne împăca cu Dumnezeu, Tatăl și Ziditorul nostru și a ne redobândi iarăși harul și ajutorul Lui întru împlinirea rostului și chemării noastre, rânduite de Același, a trebuit Fiul, Cel vecinic să se facă în timp Fiu Fecioarei, să facă din peșteră — cer, din brațul Preacuratei — scaun de Heruvimi și din iesle — sălășluire Lui-și.

O pildă Vă va lămuri și mai mult această taină a iconomiei cerești pentru mântuirea noastră:

Un pustnic evlavios și cucernic, dornic de a vedea locurile sfinte, s'a imbarcat odată pe o corabie, pe care, în afară de corăbierii cari o purtau, nu erau decât câteva zeci de osândiți la moarte, cari trebuiau duși pe o insulă îndepărtată și acolo dați morții. Aflând că au pe corabie cu ei un bărbat atât de evlavios, un preot cucernic, osândiții s'au arătat dornici de a i se spovedi. Și pustnicul li-a ascultat spovedania.

Între ei era însă, unul nevinovat, sau cel puțin nu vinovat de moarte. Și pustnicului i se făcu milă de el și se hotărî să-l scape de osândă. În ascuns el îmbracă hainele osânditului, desfăcu lanțurile dela mâinile și picioarele aceluia și le încheie în jurul mâinilor și picioarelor sale. Și astfel osânditul ajunse liber și scapă de osânda morții.

1) Luca XIX, 10.

2) I. Tim. I, 15.

3) Ctra Arian II. 56.

4) Om. la Evrei V. 1.

Cam la fel cu acel pustnic a făcut și Iisus Mântuitorul cu noi oamenii. Pentru a ne scăpa pe noi de osânda morții, la care am fost osândiți pentru vina ce am moștenit prin naștere dela Strămoșul „cel căzut cu tot neamul“, El ia asupra Sa îmbrăcăminte de lut a trupului nostru de osândă și legăturile păcatelor noastre, ca astfel noi să devenim liberi și împăcați cu Dumnezeu. Din înălțimea Cerului, unde petrece nevăzut cu Tatăl și cu Duhul, a privit la noi cei de pe pământ. Și cunoscându-ne pe toți că suntem osândiți la neajunsuri și suferințe, osândiți ca în sudoarea feței să ne câștigăm pâinea și mai pe urmă osândiți morții, S'a pogorât ca să ne înalțe iarăși acolo de unde ne-a alungat vina lui Adam. Cel nevăzut — Se face astfel văzut, întrupându-Se, Cel neîncăput de ceruri — Se sălășluiește în iesle, Cel ce se îmbracă cu lumina ca cu un veșmânt — se înfășoară în scutece și Cel ce șade pe scaun de Heruvimi — stă culcat în peștera dobitoacelor. Toate acestea le face ca să ne scape dela moartea vecinică, la care am fost osândiți prin Adam, strămoșul.

Iată, iubiților, atâtea răspunsuri atât de pline de înțeles, la toate întrebările ce se pot trezi în sufletul oricărui creștin cucernic și dornic să pătrună în taina întrupării cei mai presus de fire a lui Iisus Mântuitorul. Aceste învățături sunt, în același timp, și temeiurile credinței noastre în Dumnezeu-Fiul, întrupat în Pruncul din ieslea Vifleemului. Și tot ele sunt luminițele ce ne luminează calea gândului și a inimii întru înțelegerea și prăznuirea cu creștinească cucernicie și înviorătoare reculegere a dumnezeescului praznic al Nașterii Domnului.

Pe cărarea luminată de aceste învățături putem ajunge și la înțelegerea și cunoașterea — fie chiar și numai „ca prin oglindă, în gâcitură“ — a minunei nașterii lui Iisus, „dela Duhul sfânt și din Maria, Fecioara“, Care-L naște pe dumnezeescul Ei Fiu „fără stricăciune“. Sau dacă toate aceste învățături nu V'ar lămuri îndeajuns asupra acestei „taine străine și preamărite“, priviți iubiților, lumina soarelui, căci ea ne desleagă luminos și această taină. Vedeți, cum trece raza soarelui prin fereastră — și vine la noi — fără să strice sticla ferestrii. Tot așa Lumina-Vieții a trecut prin Preacurata Fecioară, fără să-l strice fecioria.

Să nu uităm însă, iubiților, un lucru. Anume că dacă am ajuns să cunoaștem temeiurile credinței noastre în Dumnezeu-Fiul, dacă prin cunoașterea acestor temeiuri am ajuns să pătrundem cât de cât în taina întrupării Fiului și prin această înțelegere să prăznuim duhovnicește marele praznic al Nașterii Lui cei mai presus de fire, pentru mântuirea noastră — nu se cade și nici nu se poate ca această prăznuire să nu ne îmbogățească sufletele cu merinde duhovnicească și pentru timpul vieții noastre de după praznic. Nu se poate ca petrecând noi cu duhul, acum de sărbători, în vraja cerească a peșterii din Vifleem, această vrajă să nu trezească în noi îndemnuri și să nu pârguiască în sufletele noastre hotăriri, cari să îndrepte viața noastră de aci încolo și mai mult înspre calea Domnului. Altfel mântuirea și împăcarea cu Dumnezeu, prilejuită nouă prin întruparea lui Dumnezeu-Cuvântul, devine fără folos pentru noi.

Și ar însemna că nu băgăm în seamă nemărginita jertfă ce a adus-o pentru noi și a noastră mântuire Cel necuprins și vecinic, schimbând cerul cu peștera și scaunul de Heruvimi cu ieslea dobitoacelor. Iar osânda pentru această nebăgare în seamă ar fi și mai grea decât aceea din care putem scăpa prin însușirea mântuirii ce ni s'a prilejuit prin jertfa întrupării Lui.

Nici nu este așa greu, iubiți fii sufletești, să ne apropiem de Domnul și să umblăm în calea Lui.

Iată El însuși ne învață, încă prunc fiind și în iesle și așa cum minte omenească încă n'a putut descoperi și niciun înțelept din lume n'a putut născoci, cum să bătătorim calea ce El ni-a deschis, pentru a putea ajunge de pe pământ la cer.

Ridicați-vă cu gândul la ieslea din Vifleem și-L Veți vedea arătând cu degetul spre patele ce-I servesc de așternut și spre scutecele sărăcicioase, ca să ne învețe și pe noi: cumpătare și mulțumire cu pușinul ce ni l-a dat Dumnezeu.

Indeosebi în vremurile grele ce trăim azi, când cu fiecare zi se adaugă câte-o uneltire sau pândă ce țintește să strice hotarele țării noastre și să rupă bucăți din trupul ei, cu atâtea jertfe întregit, se cade să urmăm povăța Pruncului din iesle. Ca atunci când vom ajunge — ferească Dumnezeu — la și mai mare strâmtorare pentru apărarea patriei,

cumpătarea noastră de azi și mulțumirea cu puțin să poată spori puterea de împotrivire și vitejia scumpei noastre oștiri apărătoare de țară.

Dar chiar și pentru îndatoririle noastre de creștini acum, de sărbătoarea darurilor și a bucuriei celor mici și lipsiți, e binevenit îndemnul pilduitor al Pruncului din iesle la mulțumire cu puțin și cumpătare.

Cel risipitor și îmbuibat nu va avea niciodată prisos din care să facă milostenie cu cei lipsiți și să-și poată agonisi, pe această cale, răsplata Cerului. Și știți bine, că fără fapte de milostenie și de ajutorare a celor lipsiți, măcar acum de sărbători, nimeni nu poate nădăjdui să aibe folos de nașterea lui Hristos.

Pildă și învățătură vrea să ne dea Pruncul Iisus și prin culcarea Sa în iesle, în loc de leagăn și prin adăpostirea Sa în peștera friguroasă, în loc de palatul împărătesc ce l se cuvenea, ca Stăpân al Cerului și pământului. Pildă de smerenie și răbdare, fără de cari cu greu vom putea răsbi cu atâtea neajunsuri ale acestei vieți.

Lipsa acestor virtuți, pilduite nouă de Iisus-Pruncul, aduce cu sine în viața noastră familiară: certurile, neînțelegerile și tot iadul desbinărilor. Iar în viața de obște: clevetirile, defaimările și judecățile, cari mistue bani și cinste și pot nenoroci o țară întreagă.

Căci unde lipsește smerenia, se încuibă cu grabă îngâmfarea, nesupunerea, trufia. Acestea ridică pe copii împotriva părinților, acestea învrăjbesc pe frate cu frate, răsvrătesc pe slugă împotriva stăpânului și pe supus împotriva stapânirii. Acestea stârpesc din suflete dragostea de Dumnezeu și de aproapele și sădesc în loc necredința, necinstirea lui Dumnezeu și ura până la crimă față de aproapele.

Urmați, iubiți fii sufletești, pilda de învățătură ce ni-o îmbie tututror Pruncul Iisus, sălășluit în peșteră și în iesle și Vă cuceriți, acum de praznicul nașterii Lui, din nou sufletele blânderelor, sfintelor și mântuitoarelor povețe ale evangheliei Lui. Faceți și voi iubiților cum Vă luminează și această pildă:

Un păcătos odinioară jeluindu-se unui prieten al său, bun creștin, că este pierdut, acesta îl mângăie cu sfatul ca să se bucure că este pierdut. „Cum așa?” — întrebă păcătosul. „Pentru că Iisus a venit să caute și să mântuească pe cel pierdut” — răspuse prietenul bun creștin. „Și ce să fac?” — întrebă cel dintâiu. „Ușor de tot” — răspuse bunul creștin. „Așează-te în calea lui Iisus, ca să te găsească”. — „Și care-i calea lui Iisus?” — întrebă păcătosul. — „Este calea ce ne-o arată Evangelia și Biserica Lui” — răspuse bunul creștin.

Luăți și Voi, iubiților, hotărîrea de a Vă așeza de azi încolo în „calea lui Iisus”, de a umbla pe căile arătate de Evangelia și Biserica Mântuitorului, care este Biserica noastră dreptmăritoare. Bătătorind aceste căi Veți fi călăuziți și luminați de credința în Dumnezeu și în minunatul lui Fiu, Domnul Iisus Hristos. Și sufletele Vi se vor încălzi de iubirea ce El a adus în lume.

Lumina credinței și căldura iubirii creștine vor stârpi din viața noastră familiară și obștească tot ceace azi mai strică bunului nostru nume de creștini și români. În ogorul acestei vieți nu vor mai răsări atunci buruienile divorțurilor, ale căsătoriilor între nevârstnici și nelegiuite. Și va dispărea clevetirea, defăimarea, necinstea, iubirea de arginți, căpătuiala, desbinările și atâtea rele, pe cari dușmanii țării și ai unirii noastre naționale încearcă să le folosească pentru a isca între noi războiul cel dintre frați, a schimba rânduiala de azi din statul nostru național și a sfărâma măreața casă a sufletului nostru românesc și creștin, cu atâtea jertfe dobândită.

Credința și iubirea creștină sunt chemate să devie pentru noi și cele mai de seamă elemente de închegare sufletească și mijloace de întărire a solidarității noastre naționale față de toți dușmanii noștri din lăuntru și din afară.

Sporiți dar, în Voi, iubiților, îndemnurile și hotărîrile de a nu Vă abate de aci încolo din calea Evangheliei și a Bisericii lui Hristos, Cel ce vine să se nască azi din nou în ieslea sufletului nostru și Veți avea parte de cel mai luminat și mântuitor praznic.

Ceeace Vă dorește tuturor

Caransebeș la Nașterea Domnului din anul 1936.

Al Vostru, al tuturor, iubitor părinte:

† **VASILE**
Episcop

La Nașterea Mântuitorului.

În această sfântă zi, când cel fără de început se începe, gândul ușor purtat peste veacuri, mi se oprește la micul orașel din Iudeia...

E noapte adâncă cu cer întunecat, iar câmpul întins e stăpânit de o liniște împovărătoare pe care o turbură, din când în când, doar lătratul somnoros al vre-unui câine sau slabul behăit al vre-unei oi fricoase. Păstorii adunați în jurul unui foc aproape stins, stau întinși pe iarba uscată — și privirile ațintite pe bolta neagră încep a se obosi încetul cu încetul, cu toate că neastâmpărul de care sunt cuprinși nu-i părăsește nici o clipă.

Când deodată întunerecul este străpuns de o lumină orbitoare. Negura nopții fu alungată, ca prin farmec, de o strălucitoare stea ce apăruse la orizont, care cu iuteală de fulger veni să se așeze deasupra unei case mici și sărăcăcioase dela margine de câmp. Și îndată cântare de îngeri, împrăștiind frica de moarte a păstorilor încremențiți, începu să se coboare lin și armonios din înălțimi: „Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoire“.

Astfel Cuvântul dintru începuturi, întrupat în pruncul Iisus, născut din Fecioara, în cel mai umil adăpost, a venit pe pământ să lumineze mintea întunecată a oamenilor, ce se rătăcise prin desișul răutăților și al păcatelor de suflet pierzătoare. A venit să ne arate calea pe care trebuie să umblăm, lăsând deoparte pe cea întortocheată și plină de ispititoare dulceți pământești, — dezvăluindu-ne în toată plinătatea adevărul, dela care nimica să nu ne abată, dacă vrem să fim părtași unei vieți cu adevărat fericite. Și a mai venit spre a spăla stricăciunea păcatului celui de demult, fiindu-i milă de soarta nefericită a sufletului omenesc, revărsând cu îmbelșugare bogățiile iubirii sale în inimile noastre, pentru a reinnoi toată firea cea pierdută prin strămoși.

Cu smerenie se cuvine dar astăzi să ne plecăm genunchii, întocmai ca fericții păstori la ieslea dela Vitleem, pentru a ridica rugăciune ferbinte spre cer, căci rugăciunea este baia de foc care, curățindu-ne de păcate, ne scoate ușurat sufletul, deasupra, din ucigătoarea frământare născută din durere și nenorociri.

Ție dar, Hristoase Impărate, cea ce pentru noi Te-ai pogorât din strălucirea cerului și ai luat trup omenesc, umilindu-Te până la ieslea dobitoacelor, Ție-ți mulțumim acum pentru toate câte ai făcut nouă; și Te rugăm, prea bunule mijlocitor: caută spre nevrednicii robii tăi și fi îndurător față de multele lor greșeli; coboară

din înălțimea mării Tale în inimile noastre îngâmfate, pe cari le schimbă, le prefă în inimi smerite, și ne trimite puternicul Tău ajutor spre a risipi vrajba care necinstește chipul Dumnezeului nostru din noi.

Pr. Ion Urechiatu.

Innoiți-vă popoare.

Glas de veselie, alintat de dangătul clopotelor, ne vestește astăzi să ne înnoim haina sufletului nostru, să ne examinăm conștiința și să facem un locșor credinței străbune în inima noastră trudită și istovită în luptă cu greutățile acestei vieți, căci ni s'a născut nouă Mântuitor. Cărduri de îngerași sboară și azi în preajma eslei unde s'a născut Mântuitorul, iar Heruvimii și Serafimii sună din surle și trompete: „Innoiți-vă popoare“, veniți de luați lumină din pilduitoarea învățătură și cea mai curată credință, și gustați din iubirea cea fără seamăn a Celui ce astăzi s'a născut, iubire desrobitoare de neamuri, sfărâmatoare de idoli împetriți. Darâmați-i acești idoli de piatră ai trecutului trăit, pentru că ei își ridică din nou capul, încurajați de taptele noastre și ne pândesc din umbră ca să nimească rânduiala stabilită de Cel ce acum aproape două mii ani s'a născut pentru mântuirea noastră.

Pregătiți calea Sa și neteziți cărările Lui, ca învățătura Celui ce s'a născut să aducă balsam cu pace și iubire, îndemn de purificare și înălțare, căci învățătura Lui va dăinui până în veacul veacurilor și va străluci eternă și învingătoare peste toate necurățiile și păcatele noastre.

Dangătul duios al clopotelor ne anunță marele eveniment ce s'a înfăptuit pentru mântuirea noastră și ajunge la noi cu înflorări de alarmă, și cu ecouri de zângănit de arme cu învălmășeli și trupuri rostogolite pe pământ, ne anunță și ne fac prevăzători, cât de mult ne-am îndepărtat de Cel ce trebuia să ne fie simbol și țel pentru totdeauna. Căci aceeași biserică care ne-a apărat în trecut ne va apăra și astăzi, dacă va fi zidită din piatra bunătații celei mai curate virtuți și ne va lumina viitorul de taină învăluit.

O cinstită mai potrivită a acestei zile nu poate fi alta decât alungarea din sufletul nostru, din casa noastră, din satul nostru, a tot ce este desbinare și ură, ca să ne simțim toți frați, legați în sfințenia acelecași legi și credințe, pentru îndeplinirea a acelorași destine, ca unirea și credința în Cel născut pentru mântuirea noastră să ne facă tari ca stânca de care se sparg talarurile vrăjmașe.

PETRU TOMA.

Crăciunul iubirii.

Chiar dacă în sacul lui tradițional nu mai poate aduce decât doar mângăierea unei speranțe, legendarul bătrân vine totuși și pentru cei sărmani.

Supus și el din ce în ce mai grelelor apăsări ale vremii, trebuie să fie tot mai trist că mâna lui darnică rămâne tot mai neindestulătoare pentru îndulcirea atâtor nenunțate lipsuri.

Odinioară...! da odinioară era bogat și vesel. Acum nu mai sosește ca atunci, întâmpinat numai de clinchet de zurgălăi și cu cartea lui plină de atâtea sau atâtea cereri plecate din inimi fericite.

Nu mai uscă nici numai lacrimi de voieșie și degetele lui de bătrân călător prin viscol, găsesc tot mai puține bunătăți prin crengile pomului. Din vraja lui de basm va fi privind la miile de copii cărora nu mai este în stare să le umple ochii de strălucirea imensei bucurii a darurilor.

Tristețea bătrânului moșneag trebuie să-i fie sporită și de gândul că e nevoit să rămână fără putere în fața sacului gol, chiar atunci când milioane de flămânzi, bolnavi, infirmi și trudiți, nu-i cer mai mult de o fărâmă de foc în vatră și o bucată de pâine.

Pribeag cum l-am pomenit totdeauna, Moș Crăciun colindă printre noi, făcându-se martor al atâtor învățături ale veacului prezent.

Cu inima strânsă el vede că totuși s'ar afla cu ce să se încălzească tremurul aprig al spuței de copiii-mărunți, flămânzi și goi, adunați în jurul sobei aproape reci din cocioaba văduvei istovite dintr'un colț de uliță. Tot așa de bine știe că n'ar lipsi nici pâinea cu care s'ar putea astâmpăra foamea potopului de nevoiași cari adorm nemâncați pentru a avea doar în visul lor trist mângăierea unui prânz.

Bătrânul moș e martor că pământul va roade din belșug; că bunătăți se găsesc până la prisos. Dar... oricât de milos și darnic ar fi el, va trebui să se resemneze. Nu le poate împărți frățeste între frații numai cu numele.

El va pași și dincolo în lumea celor avuți, încălzită și odihnită, căutând cu înțelepciunea lui de bătrân să încerce a înnoda împrejurul belșugului funia ce poartă corabia lipsitului. Cine știe dacă blajinul bătrân nu va găsi și aici în casa belșugului inimi calde și curate pe care florii dragostei de fratele nefericit ar fi gata să le cutremure!

O clipă numai de-ar fi iluminate și sgu-
duite de viziunea desnădejdei celor ce plâng și

aceste inimi ar fi gata să trimită roadele lor în noaptea de viscol, mizerie și durere.

Moș Crăciun vine și de astă dată pentru noi toți. O, de-ar afla printre noi mai multă iubire, sacul lui s'ar umple iarăși ca prin farmec și n'ar mai seca până ce n'ar mângăia cu darurile sale pe tot creștinul

Divinul Prunc care se naște acum în umila iesle a Betlehemului ne aduce această iubire.

Fi-vom noi oare în stare să o primim? Fi-vom noi în stare să spunem că a venit Crăciunul... Crăciunul iubirii!?

Pr. D. V. Anuțoiu

Gânduri la Nașterea Domnului.

Caut la gerul de afară și cu atât mai înadins mă năpădește căldura lăuntrică a unei bucurii. Văd crestele munților încununate cu alb; de o parte și de alta natura înfolită într'un mahmur alb-cenușiu; dincolo de ele — în adâncuri nelămurite dar înțelese cu acel tainic simț lăuntric — descifrez germeul vieții. Este ea, viața! Ascunsă uneori în cele mai improprii forme, își urmează majestuos și cu credință drumul vecinicii!

În calea ei eternă, precum râurile pământului prisosul lor de ape, ea lasă din trupul ei; este ceea ce în viața noastră terestră dăm ca tribut morții: viață din viață...

Ale ei, ale vieții sunt toate, nu ale morții! Moartea nu-i cununa vieții, corolarul ei; moartea-i rezerva ei în drumul spre eternitate, isvorul ei neseacă!...

*

Doi părinți s'au dus deunăzi, în pragul acestor sfinte sărbători să petreacă la groapă unica lor copilă. Tatăl cu liniile reci, în cari durerea încremenise, iar mama plângând într'una copilița ei de 11 ani. Au trimis-o la spital, departe. Ca muncitori au ajutorul „Casei cercuale“, dar aceasta cu spitalul au devenit cameră mortuară pentru copila lor. Și fata li-a murit; fără tată, fără mamă lângă ea; iar durerea lor era mare și pentru acest cuvânt.

Pe lângă această tristă întâmplare, sesizată deunăzi în tren, câte necazuri neștiute vor mai fi, Doamne, în lume — pe cari bucuria acestor sărbători abia le atinge cu raza lor sfântă?!...

Odinioară, sunt două mii de ani de atunci, o femeie tânără, însoțită de un moșneag gârbov, a pornit la un drum, departe-departe. Femeia, deși avea prunc în pântec, s'a supus ostenețelor drumului, căci așa fusese porunca.

Porunca nu știe milă, nici considerație pentru cei slabi... La capătul drumului, sleită de puteri, femeia născu în ascunzătoarea unei peșteri. Și, Doamne, ce se mai văzu atunci de odată în locul acela?! Par'că s'a deschis cerul, căci îngeri veniau și se coborau, apoi jucau și sunau din trâmbițe. O stea, iarăși din cer, a inundat pământul cu strălucirea ei, și cei cari aflară de aceasta, putură străbate deșerturi îndepărtate până la locul minunilor.

Pruncul fu Iisus, iar muma Lui o sfântă, sfânta Fecioară Maria.

Ieslea vitelor, văzută de ochiul stelei cerești, e de-acum loc mai de cinste ca un palat; sărăcia peșterii, cercetată de magii Răsăritului, gazdă a Fiului lui Dumnezeu; oboseala drumului, durerea? nu mai sunt, în locul lor răsplata nașterii, scăldată în bucuria razelor cerești...

De două mii de ani copiii duc în case vraja stelei dela Răsărit, steaua minunată, cea fără de apus... Voi, părinți întristați și toți cei cu rană în inima voastră, gândiți-vă azi — nu la durerile voastre și ale Maicei lui Hristos, ci la bucuria Pruncului Iisus, care se naște în căsuța noastră!

Episcopul Dr. Vasile Lazarescu: Pârğa darului, Caransebeș 1936.

De: Prof. Constantin Rudneanu.

Prea Sfințitul Episcop al Caransebeșului, și-a adunat într'o carte, toate cuvântările rostite. Din ele se desprinde dragostea pentru biserică și neam. Ele ne duc cu gândul la acel ierarh luminat, care s'a născut în Banat și păstorește tot acolo.

Fiu al Banatului, al aceluia pământ frământat de atâtea lupte, pentru înălțarea și păstrarea ortodoxiei, cât și pentru consolidarea conștiinței naționale — a luat răspunderea grea de promotor al celor mai alese interese bisericesti, naționale și culturale.

În mijlocul marilor frământări de azi, când oamenii Banatului caută ca să rezolve așa numita „criză bănățeană“, cea dintâiu privire a noastră trebuie să se îndrepte spre acela, care stă deasupra luptelor vremelnice, reprezentând idealul Bisericesc și cultural al Banatului.

Trebuie să se înțeleagă odată pentru totdeauna, că atâtea vreme, cât există o ierarhie bănățeană, un episcop bănățean ortodox, nici o idee mai de seamă, nu poate pleca din altă parte,

fiindcă n'are nici însemnătatea și nici durabilitatea.

Multe din ideile frumoase, probleme de ordin spiritual, moral și cultural le găsim în cuvântările publicate, cu titlul atât de sugestiv „Pârğa Darului“. Vom alege câteva exemple, cu toate că ele sunt nenumărate, și ele ne prezintă idealulul bisericesc și cultural al episcopului ortodox din Banat. Iată, ce ne spune despre idealul unui episcop ortodox român: „Ce ideal mai măreț și-ar putea fixa un episcop ortodox nou hirotonit și la începutul activității sale decât acela de a imita în gândirea, activitatea și viața sa exemplul luminos al părinților Bisericii. Cel puțin pentru eparhia sa eu cred că noul episcop trebuie să aibă ambiția de a-și pune toate puterile sufletului pentru renașterea ei la o nouă viață, mai intens creștinească. Pentru ridicarea gândirii și vieții creștine dintr'însa la un grad cât mai apropiat de acela al creștinismului Bisericii ecumenice, creat de activitatea părinților Bisericii, și față de care creștinismul nostru de astăzi este într'un așa de pronunțat și dureros regres (pp. 7—8). Despre „tradiție“ care joacă un rol atât de important în viața noastră bisericască și a neamului spune: „Obiectivul acestei strădanii va trebui să fie, înainte de toate, păstrarea cu sfințenie a tradiției moștenită din Biserica ecumenică în materie de credință, viață religioasă, cult și organizare bisericască. Alipirea deci, cu sfințenie față de *ortodoxia noastră*“ (pag. 16).

Și'n pagini deosebit de elocvente, ni se arată, cum trebuie să fie Biserica românească: „Ci biserica noastră trebuie să fie autonomă și nu politiconomă, avându-se în vedere originea ei divină, scopul ei transcendent, spiritual și mijloacele spirituale prin care urmărește acest scop. Când luptăm pentru păstrarea neștirbită a autonomiei Bisericești, luptăm pentru asigurarea pe seama Bisericii a unor cadre și condițiuni de validitate potrivite cu esența ei spirituală, spre un cât mai valoros și mai efectiv rezultat al activității ei pentru binele și prosperarea neamului“ (pag. 19).

Ortodoxia noastră este sintetizată în următoarele cuvinte: „Dar, când zic ortodoxie, eu mă gândesc nu numai la o sfântă moștenire din trecut, cu forme de cult, de viață și organizație bisericască, ci la acea forță vie și vivificantă, la acel duh atotdeauna „covârșitor, care a putut face din religia creștină, persecutată veacuri de-a rândul, religia de stat a unui imperiu — beat de glorie până la abrutizare și înstreinat de Dumnezeu — și de aci încolo până azi cel mai bogat izvor de inspirație pentru orice creație

a sufletului omenesc, pe orice tărâm de validitate a puterilor lui". (pag. 31). Sufletul bănăţean al episcopului Dr. Vasile Lazarescu, îl găsim în „Vifleemul sufletului“, pastorală la Naşterea Domnului, din anul 1934: „Glasul meu, al episcopului Vostru, este glasul pământului acestuia binecuvântat al Bănăţului. Glas desprins din freamătul codrilor noştri şi din murmurul apelor bănăţene. Din fluierul ciobanului şi din doina celor ce-şi alină osteneala lucrului din ţarină cu cântecul moştenit din strămoşi. Din „nă-nă-itul mamei de lângă leagăn şi din farmecul şezătoarelor din aceste lungi seri de iarnă“ (pag. 40).

Problema vieţii, a existenţii, deasemenea se pune cu intensitate, lupta dintre spirit şi materie, în senzul ca spiritul să înalţe materia, iar materia să nu fie degradatoare, ci mai ales să fie înălţătoare; în meditaţia „Postul“, găsim pagini splendide: „De unde suntem şi încotro mergem, de unde viaţa şi care este sfârşitul, scopul ei?... şi mai departe „Până azi singură Biserica creştină, legea noastră creştinească, este ceea ce ni-a potolit sbuciumul pentru dezlegarea acestei taine chinuitoare pentru sufletul nostru, spunându-ne: Sunteţi cu toţii, noi oamenii, fii ai unui Părinte, cu adâncuri de bogăţii: ai lui Dumnezeu“ (pag. 57).

Dar puterea adevărului ne este tâlcuită şi în „cultul eroilor“ — eroismul românesc, este astfel descris: „Ţara noastră este şi ea o ţară de eroi. Pământul ei presărat, dela un capăt la altul, cu cruci, mai modeste, sau mai împodobite, cari fixează tot atâtea locuri, în cari la câteva palme de scoarţa pământului zac oseminte de mucenici, trupuri de eroi, prefăcute în ţărână, plămădite cu glia, spre sfinţirea şi binecuvântarea ei cu darul rodniciei, zac vieţi jertfite, pentru drepturile neamului la viaţă slobodă, demnă şi prosperă. Jertfa fiecăruia din ei e o piatră pusă la temelia vieţii noastre de azi. Viaţa lor strânsă în ţărână s'a făcut izvor de viaţă pentru neam“ (pag. 93).

Astfel citită dela început până la sfârşit cuvântările P. S. S. Dr. Vasile Lazarescu, constituie cea mai edificatoare lămurire, asupra problemelor de ordin religios, cultural, moral şi de specifice bănăţenesc.

Ideile desprinse din cuvântările ierarhului bănăţean, ne dau acea mireasmă duhovnicească, pe care Bănăţenii, trebuie să o simtă, acum în ora unsprezecea.

Să ne trezim şi să ne lămurim!

(„Ecol“, 6 Decembrie 1936).

Dorim cetitorilor, colaboratorilor şi prietenilor foii noastre sărbători fericite şi anul nou cu bine.

Redactor responsabil: Nicolae Cornean, consilier eparhial.

ȘTIRI

Distincții. Din prilejul sfințelor sărbători ale Nașterii Domnului, Prea Sfințitul Părinte Episcop a binevoit să facă următoarele distincții în eparhie: a ridicat la treapta de iconom stavrofor pe pâr. protopresbiter Sebastian Olariu din Făget; a distins cu blane roșii pe pâr. Petru Ieremia din Călnic; a ridicat la treapta de protodiacon pe pâr. diacon episcopesc Teodor Roșca. A distins, apoi, cu dreptul de a purta brâu roșu pe următorii preoți: Serafin Băianțu, Marginea; Petru Bohariu, Soșdea; Traian Călțun, Borlovenii noi; George Ciocoiu, Hitiș; George Clecan, Stamora-română; Traian Constantin, Vrani; Ioachim Dabiciu, Forotic; Pantelimon Domil, Bucușnița; Pavel Drăgan, Doclin; Ioan Enuica, Oloșag; Ioan Gherga Icloda; Ioan Grozăvescu, Cornereva; Arsenie Golumba, Berzasca; Mihuți Jigorea, Logoj; Cuzman Lăpădat, Ritișor; Eftimie Lăpăduș, Căvâran; Dimitrie Lupea, Jena; Aureliu Maghețiu, Toager; Ioan Mităr, Straja; Dr. Zeno Munteanu, prof. de Teologie Caransebeș; Gheorghe Neda, Oravița-română; Petru Olde, catihet în Logoj; Virgil Oprișă, Vlai Coveț; Valeriu Perin, Glogoni; Dimitrie Petcu, Gad; Axenție Popovici, Gârliște; George Popoviciu, Mărul; Victor Popoviciu Silha; Vasile Terebenț, Petroman; Constantin Tismănariu Lighed; Nicolae Țuca din Macedonia și Vasile Vodă din Boldur. Felicitări!

Orașul Caransebeș, în timpul dela 28 Decembrie a. c. până la 6 Ianuarie 1937 găzduiește 600 cercetași, cari se adună aici cu prilejul celei de a II-a tabere de iarnă a acestei armate a tineretului. Biserica străbună, cu căldura sufletului ei, bineventează falanga tineretului sub cutele drapelului național.

Dragi cercetași: Spor la muncă, și sănătate!

Fondul preotului, Gheorghe Frățilă. Prietenii a în Domnul adormitului, preot Gheorghe Frățilă din Glimboca, a hotărât creierea unui fond, din care să se ridice o cruce de marmoră pe mormântul său, proaspăt din cimitirul Glimbocii. Iar restul sumei să se folosească pentru ajutorarea orfanilor de preoți, rămași fără sprijin, ca și cei ai răposatului, slujitor al Domnului săvârșit din această viață fără nici o avere. Au contribuit duii: Dr. Cornel Corneanu cu Lei 500, Dimitrie Sgăvêrdia Lei 1500, profesor Dimitrie Soceneanu Lei 500, director Matei Armaș Lei 500, avocat Dr. Dimitrie Novăcescu Lei 500, notar public Dr. Alexandru Morariu din Timișoara Lei 1000, Banca Banatului Lei 1000, avocat Dr. Zachein Mășin din Bocșa-montană Lei 500, prof. Filip Pop Lei 300 prof. Teodor Savescu Lei 300 Dr. Nicolae Table Timișoara Lei 500, avocat Mihail Feneșan Caransebeș Lei 300 în total Lei 7400. Contribuțiunile la acest fond sunt a-se trimite Cassei diecezane, cu indicarea scopului, iar Onor. preoți cari doresc să li-se facă rețineri pentru acest fond, din competențele lor dela stat, asemenea să avizeze Oficiul cassei diecezane.

Salarile pe luna Decembrie a. c. s'au ridicat dela Stat și se lichidează la Cassa diecezană în timpul orelor oficioase.

Calendarele trimise în comision până la 31 Dec. a. c., să ni se restituie îndată, căci după acest termen nu se mai primesc.

Tiparul și editura Tipografiei diecezane, Caransebeș